

Avdelningen för Kunskapsstyrning för
socialtjänsten
Anna Strandberg, forskare
anna.strandberg@socialstyrelsen.se

Till chefer: Information om forskningsstudien (Predov)

Den här informationen riktar sig till dig som är chef i en verksamhet som deltar i Kriminalvårdens och Socialstyrelsens gemensamma uppdrag att implementera och utvärdera behandlingsprogrammet Predov (Preventing domestic violence) och som har behandlare i din verksamhet som utbildats i Predov av Kriminalvården. Vi har tagit fram informationen för att det ska vara så enkelt som möjligt att förstå vad studien innebär och vad deltagandet innebär för dina behandlare.

På Socialstyrelsens webb finns en Predov-sida där du också kan hitta information om studien samt där dina behandlare kan hitta stöd i sitt arbete med rekrytering och datainsamling.

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/vald-och-brott/vald-i-nara-relationer/valdsutovare/utbildning-predov>

Er verksamhet och dina behandlare kommer vara de som rekryterar klienter att delta i studien och ni har en väldigt viktig roll, för utan klienter blir det ingen studie.

Vi som arbetar med studien heter Anna Strandberg och Renée Andersson, och är forskare på Socialstyrelsen. Vi kommer att finnas tillgängliga under tiden, och tillsammans med behandlarna boka in regelbundna avstämningar. Därutöver finns vi tillgängliga på vissa telefontider. Du är alltid välkommen med frågor.

Du når oss på predov@socialstyrelsen.se
Anna Strandberg: 075-247 39 96
Renée Andersson: 075-247 40 58

Om regeringsuppdraget

Kriminalvården och Socialstyrelsen har ett gemensamt regeringsuppdrag (A2023/01448) gällande Kriminalvårdens behandlingsprogram Predov (Preventing domestic violence). Predov används inom Kriminalvården, både på anstalt och inom frivård, för individer som dömts för våld mot närstående, och ska inom ramen för uppdraget implementeras och utvärderas i kommunala och regionala verksamheter.

Kriminalvården har anpassat programmet för personer som frivilligt söker stöd för att sluta använda våld mot närstående. Kriminalvården ska också stödja ett urval av kommuner i användningen av Predov genom att ge behandlare utbildning och certifiering i programmet.

Socialstyrelsen ska genomföra en vetenskaplig uppföljning av Predov.

Uppdraget ska slutredovisas till regeringen i december 2028.

Om Socialstyrelsens forskningsstudie

Predov syftar till att personer som utsatt närstående för våld ska upphöra med sitt beteende, utveckla nya färdigheter och strategier för ökad självkontroll. Målgruppen för Predov är personer som utövat våld mot närstående och som bedöms ha medelstor risk för återfall i relationsvåld. En bred och inkluderande definition av såväl våld som närstående används, och innefattar i det här avseendet alla typer av våld och andra övergrepp som kan förekomma mot närstående. Med närstående avses tidigare eller nuvarande partner, förälder, barn, bonusbarn, syskon, nära släktsrelationer eller nära vänskapsrelationer.

Socialstyrelsens studie har en bred ansats och fokuserar på att utveckla kunskap om implementeringsprocessen, målgruppen, samt kortsiktiga utfall i samband med behandling. Studien kommer att samla in både kvalitativa och kvantitativa data och genomförs som fem delstudier.

Studiens övergripande mål är att bidra till kunskapsutveckling om behandling av våldsutövare, samt mer specifikt utökad kunskap om hur behandlingsprogrammet Predov fungerar när det används i kommunala/regionala verksamheter, samt riktas till målgruppen våldsutövare som frivilligt söker stöd för att sluta använda våld.

Deltagande i uppdraget och studien

Alla verksamheter som deltar kommer att skriva under en överenskommelse med Kriminalvården och Socialstyrelsen. Alla verksamheter som utbildas i Predov ingår i uppdraget, vilket innebär att även delta i den vetenskapliga studien.

Samtliga behandlare som går Kriminalvårdens Predov-utbildning kommer att tillfrågas om att delta som forskningspersoner i studien. De kommer att få forskningspersonsinformation med krypterad epost.

Inom ramen för studien kommer vi också att intervjua ett antal chefer (ungefär 10 personer) så det kan bli så att även du får forskningspersonsinformation med krypterad epost.

Vad dina behandlare kommer göra i studien

I det följande avsnittet sammanfattar vi vad dina behandlare gör inom ramen för studien.

Det underlag som behandlarna behöver för att genomföra detta får de information om av oss i samband med Kriminalvårdens Predov-utbildning. Behandlarna får där en pedagogisk guide som stöd i sitt arbete. Den innehåller förslag på hur de kan formulera sig, checklistor och andra dokument som de behöver vid rekrytering av klienter till studien.

- Behandlarna rekryterar klienter

Rekryteringsperioden för klienter till Predov-studien är från det att dina behandlare slutfört Predov-utbildningen till och med december 2026. Under den tiden ska de tillfråga alla klienter som tillhör målgruppen om att vara med i studien. Det innebär att behandlarna ger klienten muntlig och skriftlig information om forskningsstudien, besvarar bakgrundsfrågor och genom kontakt med Anna eller Renée meddelar att det finns en ny klient, inklusive dennes personnummer vid samtycke.

- Behandlarna administrerar enkäter

Klienter som samtycker till studien besvarar en digital enkät vid tre tillfällen. En vid behandlingsstart, en vid behandlingsavslut samt en 12 månader efter behandlingsstart. Det är samma frågor oavsett om klienten får Predov-behandling eller annat stöd. Verksamheten och behandlarna ska inte ta del av klientens svar, utan svaren skickas direkt till Socialstyrelsen. Vid samtliga tillfällen ska behandlaren boka tid med klienten och meddela Socialstyrelsen så vi kan skicka ut enkäten till klienten med krypterad epost.

Det är lämpligt att klienten besvarar de två första enkäterna på plats i verksamheten, så hen kan besvara enkäten i lugn och ro.

Den sista enkäten ska besvaras ca 12 månader efter behandlingsstart. Därför ska behandlaren ett år efter behandlingsstart kontakta klienten på nytt för att boka in en tid för klienten att besvara enkäten.

- Behandlarna besvarar behandlingsrapporter

Behandlare i din verksamhet ska besvara behandlingsrapporter för alla klienter de rekryterar under rekryteringsperioden, dvs. till och med december 2026. Det medför att de kommer besvara behandlingsrapporter fram till och med december 2027. Det gäller både klienter som samtyckt till studien och som inte samtyckt till studien. För klienter som inte samtycker till studien kommer behandlingsrapporterna att vara anonyma. Det behöver behandlaren informera klienterna om under rekryteringen.

Behandlingsrapporterna ska behandlaren besvara, inte klienten men vissa delar bygger på sådant som de besvarat tillsammans i behandlingen.

Beroende på om klienten får Predov-behandling eller annat stöd så besvarar behandlaren tre respektive två rapporter. Vi skickar behandlingsrapporterna till behandlaren med krypterad epost.

- Behandlarna bistår vid eventuell närståendekontakt

Partnerkontakt är inte obligatoriskt i Predov, men vi vet att många av er har det som inslag i ert lokala arbetssätt och som del av ert säkerhetsarbete kring klienten. Eftersom det idag saknas kunskap om hur närstående uppfattar en närståendes behandling för våldsutövande så har vi inkluderat möjligheten för närstående att bidra med sitt perspektiv i studien.

Om klienten samtycker kan den närstående tillfrågas om deltagande i studien. Det innebär att behandlarna ger den närstående muntlig och skriftlig information om forskningsstudien, besvarar bakgrundsfrågor och genom kontakt med Anna eller Renée meddelar att det finns en ny närstående.

Närstående som samtycker till studien besvarar en digital enkät vid två tillfällen, den första i början av kontakten och den andra när klienten har avslutat sin behandling. Verksamheten och behandlarna ska inte ta del av den närståendes svar, utan svaren skickas direkt till Socialstyrelsen. Vid båda tillfällen ska behandlaren boka tid med den närstående och meddela Socialstyrelsen så vi kan skicka ut enkäten till den närstående med krypterad epost.